

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 kwietnia 2016 r. (data prezentaty) małoletni powód S. P., reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową D. P., wniósł o podwyższenie, począwszy od dnia wniesienia pozwu, alimentów płatnych na swoją rzecz przez T. P. z kwoty 500 zł (słownie: pięćset złotych) miesięcznie do kwoty 800 zł (słownie: osiemset złotych) miesięcznie wraz z orzeczeniem o przyznaniu powodowi zwrotu kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych /k. 3/.

Pozwany ustosunkował się ustnie do żądań powoda podczas rozprawy w dniu 17 listopada 2016 r. T. P. wniósł o oddalenie powództwa w całości odmawiając płacenia alimentów w kwocie przekraczającej 500 zł (słownie: pięćset złotych) zasądzonej wyrokiem Sądu z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie V RC 914/13. Pozwany wskazywał przy tym, iż regularnie wypełnia nałożone nań zobowiązanie alimentacyjne, partycypując w kosztach utrzymania syna. /k. 70-71/.

W dniu zakończenia rozprawy strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni powód S. P. urodzony (...), pochodzi z nieformalnego związku (...). Rodzice małoletniego nie zamieszkują wspólnie od czerwca 2013 r. Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy M. V Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie V RC 914/13 pozwany został zobowiązany do spełniania obowiązku alimentacyjnego w wysokości 500 zł miesięcznie na rzecz małoletniego syna, płatne do rąk przedstawicielki ustawowej D. P. do 10 dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Jednocześnie wykonywanie władzy rodzicielskiej zostało przyznane obojgu rodzicom /k. 60-63 dołączonych akt V RC 914/13/.

W chwili wydania poprzedniego orzeczenia dotyczącego alimentów, sytuacja stron wyglądała następująco:

Powód S. P. miał 11 lat. Uczęszczał do piątej klasy Szkoły Podstawowej, zamieszkiwał wraz z matką w mieszkaniu dziadków macierzystych.

W kosztach jego utrzymania partycypowali oboje rodzice. Sąd oszacował wydatki związane z utrzymaniem małoletniego na kwotę około 1 000 zł w skali miesiąca. S. P. widywał się z ojcem średnio co miesiąc – dwa miesiące w weekendy /k. 63-65 dołączonych akt V RC 914/13/.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda D. P. ma 36 lat i była zatrudniona na podstawie umowy zlecenia na stanowisku sprzątaczkii w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, otrzymując z tego tytułu miesięczne wynagrodzenie w wysokości około 1 330 zł netto. Z zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym 2012 wynikał dochód w wysokości 13 536,61 zł. Spłacała również zaciągnięty w 2013 r. kredyt, opiekujący na kwotę 2 000 zł, którego miesięczna kwota wynosiła 100 zł. Mieszkała wraz z synem u swoich rodziców, partycypując w kosztach utrzymania mieszkania w kwocie 500 zł miesięcznie /k. 6, 20, 48, 50, 53-58, 64 dołączonych akt V RC 914/13 /.

Pozwany T. P. miał 39 lat, mieszkał sam w swoim mieszkaniu, którego koszty utrzymania wynosiły około 575 zł. W latach 2009-2013 był zatrudniony na pół etatu na stanowisku kierowcy w firmie przewozowej (...), na podstawie umowy zawartej na czas określony, która wygasła w dniu 31 grudnia 2013 r. Jego dochód wynosił około 750 zł netto miesięcznie. Z zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym 2012 wynika, że T. P. osiągnął dochód w wysokości 7 331,28 zł. W dniu wydawania orzeczenia pozwany poszukiwał stałego miejsca zatrudnienia, dorabiając u poprzedniego pracodawcy poprzez wykonywanie przewozów weekendowych, za które otrzymywał średnio 200 zł miesięcznie. Pozwany utrzymywał kontakty z synem spotykając się z nim w weekendy, średnio raz na miesiąc – dwa miesiące. Od lutego do lipca 2013 r. dobrowolnie łożył na utrzymanie syna alimenty w wysokości po 400 zł miesięcznie /k. 28 64-65, dołączonych akt V RC 914/13/.

Aktualna sytuacja stron wygląda następująco:

Powód S. P. ma 14 lat i uczęszcza do drugiej klasy Gimnazjum. Mieszka wraz z matką i jej partnerem w wynajmowanym mieszkaniu. Wskazywana przez przedstawicielkę ustawową małoletniego opłata za najem wynosi 2 000 zł miesięcznie. W kosztach utrzymania chłopca partycypuje również ojciec poprzez uiszczanie miesięcznych alimentów w wysokości 500 zł. Matka małoletniego wskazuje na wzrastające potrzeby życiowe S. P.. W ocenie przedstawicielki ustawowej miesięczne koszty utrzymania chłopca wynoszą pomiędzy 1 500 a 2 000 zł, w tym 400-500 zł miesięcznie za wyżywienie, 340 zł za regularne pobieranie korepetycji z języków obcych i matematyki, 60 zł opłat za telefon komórkowy, jak również wydatki związane ze zdrowym rozwojem, zakupem odzieży i obuwia czy zapewnieniem dziecku wyjazdów wakacyjnych. Małoletni nie utrzymuje kontaktów z ojcem /k. 3-4, 69/.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda D. P. ma 36 lat i pozostaje zatrudniona na podstawie umowy zlecenie na okres od 01 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. jako brygadystka w firmie sprzątającej. Jej udokumentowany miesięczny dochód wynosi 1 347,56 zł. Potwierdzony deklaracją podatkową dochód za 2015 rok wyniósł 15 379,20 zł. D. P. oświadcza także, że osiąga nieewidencjonowane wynagrodzenie w wysokości około 1 000 – 1 200 zł miesięcznie. Od czerwca 2015 r. mieszka wraz z synem i partnerem w wynajmowanym mieszkaniu. Wskazywany przez nią koszt najmu wynosi 2 000 zł miesięcznie. Zarobki partnera określa na wysokość pomiędzy 3 000 – 4 000 zł netto. Matka małoletniego ponosi koszty utrzymania swojego syna, dba również o zaspokajanie jego podstawowych potrzeb. Ojciec małoletniego wspomogą ją jedynie kwotą 500 zł miesięcznych alimentów. Przedstawicielka ustawowa informuje również, że spłaca raty w miesięcznej wysokości 330 zł za komputer, który podarowała synowi w czerwcu w zamian za dobre wyniki w nauce /k. 4, 6, 54, 69/.

Pozwany T. P. ma 42 lata mieszka sam w lokalu własnościowym, za który nie płaci czynszu. W okresie od 03 października 2016 r. do 31 października 2016 r. był zatrudniony na podstawie umowy zlecenie w (...). Dochód pozwanego na podstawie powyższej umowy został określony na kwotę 2 000 zł brutto. Obecnie poszukuje pracy. Jak wskazuje ponosi koszty życiowe w wysokości 500 zł za ubranie i wyżywienie, około 500 zł opłat za media, w tym 152 zł za prąd i 332 zł za gaz, 150 zł przeznacza na leki, gdyż ma cukrzycę typu B. Uiszcza alimenty w wysokości 500 zł miesięcznie na rzecz syna. Poza w/w świadczeniem nie partycypuje w kosztach wychowania dziecka, nie utrzymuje od ponad dwóch lat kontaktu z małoletnim. Pozwany ma również zaciągnięty kredyt w wysokości 50 000 zł, którego miesięczna rata wynosi około 450 zł. Utrzymuje, że nie jest w stanie ponosić wyższych ciężarów na utrzymanie syna, niż te obecnie zasądzone /k. 39-41, 70/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań przedstawicielki ustawowej powoda D. P. /k. 69/ i pozwanego T. P. /k. 70/, jak również znajdujących się w aktach sprawy dokumentów oraz dokumentów zgromadzonych w aktach tut. Sądu, zebranych w sprawie o alimenty pomiędzy stronami o sygn. akt V RC 914/13.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 133 § 1 k.r.o., rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Z kolei, zgodnie z art. 135 § 1 i 2 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Zgodnie zaś z treścią art. 138 k.r.o., w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Nie ulega wątpliwości, że rodzice zobowiązani są do dostarczania środków wychowania i utrzymania małoletnich dzieci, które nie posiadają majątku umożliwiającego ich samodzielne utrzymanie. Zaznaczyć bowiem należy, że jednym z obowiązków rodziców wyrażonych w art. 96 k.r.o. jest obowiązek troski o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Wyznaczając obowiązek alimentacyjny, Sąd kieruje się przede wszystkim usprawiedliwionymi potrzebami osoby uprawnionej do alimentów, jak również zarobkowymi i majątkowymi możliwościami po stronie zobowiązanego do ich płacenia. Wskazać w tym miejscu należy, że obowiązek alimentacyjny nie musi polegać jedynie na dostarczaniu środków utrzymania i wychowania w postaci pieniężnej. Obowiązek ten może być również wykonywany poprzez sprawowanie osobistej pieczy nad osoby uprawnioną.

Wskazać w tym miejscu należy, że przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie formułują definicji usprawiedliwionych potrzeb – powoduje to, że interpretowane są one jednostkowo, w zależności od indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej do otrzymywania alimentów. Niemniej jednak doktryna oraz orzecznictwo wskazuje, że do usprawiedliwionych potrzeb zalicza się nie tylko podstawowe potrzeby bytowe, jak wyżywienie czy ubiór, ale również jego potrzeby psychiczne i duchowe, uzewnętrzniające się w postaci zainteresowań oraz uzdolnień osoby uprawnionej do alimentów.

Ustalając wysokość obowiązku alimentacyjnego, bierze się również pod uwagę możliwości zarobkowe i majątkowe osoby zobowiązanej do ich płacenia. Zaznaczyć przy tym należy, że możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego nie oznaczają jedynie realnie osiągniętych dochodów, ale również dochody, które przy dołożeniu przez zobowiązanego należytej staranności możliwe byłyby przez nią do osiągnięcia.

Obowiązek alimentacyjny obciąża po równo oboje rodziców. Niemniej jednak, w sytuacji kiedy nie prowadzą oni wspólnego gospodarstwa domowego, żyją w rozłączeniu, zaś dziecko przebywa u jednego z nich – rodzic na co dzień opiekujący się dzieckiem obciążony jest lożeniem na to dziecko w naturze. Powoduje to, że drugi rodzic – nie zajmujący się na co dzień małoletnim – winien dopomóc pierwszemu poprzez dokładanie się do kosztów utrzymania dziecka.

W przedmiotowej sprawie, ciężar bieżącego utrzymywania i wychowywania dziecka spoczywa w całości na jego matce – D. P.. Stwierdzić należałoby zatem, że matka małoletniego pokrywa swoje zobowiązania w naturze. Pozwany wykonuje swój obowiązek alimentacyjny poprzez lożenie na małoletniego powoda S. P. alimentów, zasądzonych wyrokiem w sprawie V RC 914/13 z dnia 14 stycznia 2014 r. Po tej dacie żadna ze stron nie występowała o zwiększenie lub o zmniejszenie istniejącego po stronie pozwanego T. P. obowiązku. Wskazać w tym miejscu należy, że orzeczenie Sądu, ustalające wysokości alimentów na kwotę 500 zł miesięcznie zapadło prawie 3 lata temu – kiedy małoletni miał 11 lat, uczęszczał do szkoły podstawowej, a nie gimnazjum. Zmianie uległy więc jego potrzeby edukacyjne związane chociażby z koniecznością pobierania korepetycji. Inna była również sytuacja mieszkaniowa powoda i reprezentującej go przedstawicielki ustawowej Zamieszkując u dziadków S. P., małoletni wraz z matką ponosili miesięczne koszty mieszkaniowe w wysokości 500 zł, a więc po 250 zł na osobę. Obecnie zaś, wynajmując samodzielne mieszkanie wraz z partnerem przedstawicielki ustawowej małoletniego uiszczają 2 000 zł miesięcznie, w przeliczeniu po 666 zł od członka rodziny. Zaznaczyć należy również, że – jak wynika z dołączonych akt sprawy V RC 914/13 – D. P. utrzymuje osiągnięte dochody na niezmiennym poziomie, oscylującym w okolicach minimalnego krajowego wynagrodzenia przewidzianego przepisami ustawy. W momencie wyrokowania przez sąd w styczniu 2014 r. pozwany zarabiał około 750 zł netto miesięcznie pracując na pół etatu.

Nie ulega wątpliwości, że obecnie sytuacja strony uległa zmianie. Przedstawicielka ustawowa małoletniego wraz synem wyprowadziła się od swoich rodziców, wynajmując samodzielnie mieszkanie. Wzrost kosztów życiowych nie wiązał się natomiast ze wzrostem uzyskiwanych przez stronę dochodów. Mając na uwadze fakt utrzymywania domu i wychowywania małoletniego powoda, nie sposób obarczać D. P. odpowiedzialnością za uzyskiwanie wynagrodzenia we wskazywanych kwotach. W ocenie Sądu przedstawicielka ustawowa sumiennie wypełnia swoje obowiązki rodzicielskie względem syna, zapewniając mu zarówno byt materialny, jak i codzienną opiekę i troskę. Ojciec

małoletniego ma natomiast trudności ze znalezieniem stałego miejsca zatrudnienia, pracując najczęściej na umowę zlecenie bądź w niepełnym wymiarze czasu. Ponosi przy tym stosunkowo niewielkie koszty utrzymania, będąc samodzielnym właścicielem lokalu, w którym zamieszkuje i nie mając nikogo innego na utrzymaniu. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że pozwany nie wykorzystuje swoich możliwości zarobkowych w pełny sposób – tym bardziej że po wygaśnięciu umowy w dniu 31 października 2016 r. pozostaje bez zatrudnienia. Z doświadczenia życiowego Sądu wynika, że mężczyzna mający 42 lata i będący kierownicą zawodowym znajduje się w szczytzie kariery zawodowej i jest w stanie uzyskiwać, bez konieczności ponoszenia nadmiernych trudności, wyższe dochody niż wskazywane w ostatnim czasie przez pozwanego.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego nie wykazała wszystkich kosztów utrzymania małoletniego. Te zaś koszty, które zostały przez nią wskazane Sąd uznał za wiarygodne – tym bardziej, że nie zostały zakwestionowane przez stronę pozwaną. Niemniej jednak, pomimo braku wskazania przez D. P. wszystkich kosztów utrzymania małoletniego, Sąd, opierając się na zasadach doświadczenia życiowego i logiki, uwzględniając przy tym racjonalne gospodarowanie przez przedstawicielkę ustawową małoletniego posiadanymi środkami finansowymi, ustalił średni miesięczny koszt utrzymania małoletniego na kwotę wynoszącą około 1 600 zł. Na powyższą kwotę składają się koszty związane z utrzymaniem mieszkania w wysokości 666 zł, koszty wyżywienia 400 zł, korepetycji 340 zł, odzieży i obuwia 100 zł, środków czystości 50 zł oraz przyborów szkolnych 50 zł. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że tutaj Sąd nie uwzględnił powództwa w całości, ponieważ pozwany wspiera przedstawicielkę ustawową małoletniego regularnie łożąc na rzecz dziecka zasądzone 14 stycznia 2014 r. alimenty, które wynikają z poprzedniego orzeczenia w tym przedmiocie, jak również uzyskiwane przez niego obecnie dochody nie pozwalają na obciążenie obowiązkiem alimentacyjnym w większym zakresie.

Tutejszy Sąd uwzględnił w części powództwo, uznając że po stronie małoletniego powoda i przedstawicielki ustawowej doszło do zmiany stosunków o której mowa w art. 138 k.r.o., a która uzasadniałaby zmianę poprzedniego orzeczenia w zakresie obowiązku alimentacyjnego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd, na podstawie wszystkich powołanych przepisów, orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Zgodnie z art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegranej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W pozostałej części powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie biorąc pod uwagę sytuację życiową i możliwości zarobkowe pozwanego. Wobec powyższego Sąd oddalił je w tym zakresie. Z kolei o kosztach postępowania w zakresie nieuwzględnionego powództwa, Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., przejmując te koszty na rachunek Skarbu Państwa.

Stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrująca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Mając na uwadze powyższe, jak również to, że T. P. przegrał w części proces, Sąd na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., obciążył pozwanego kosztami postępowania w zakresie uwzględnionego powództwa, uznając że strona pozwana wygrała sprawę w 33%, zaś strona powodowa wygrała ją w 67% - jak w punkcie 2 i 3 wyroku.

Zgodnie z art. 333 § 1 pkt. 1 k.p.c., Sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty – co do rat płatnych po dniu wniesieniu powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące.

Zgodnie z powyższym, o rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 333 § 1 pkt. 1 k.p.c. – punkt 4 wyroku.